

**Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă**

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND EVALUAREA ȘI PREVENIREA PACIENTULUI
CARE PREZINTĂ RISC DE CĂDERE**

CHIȘINĂU 2025

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea operațională nr.01/134 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind evaluarea și prevenirea pacientului care prezintă risc de cădere.	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției prezentei instrucțiuni:

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
					5
1.1.	Aprobat	Diana Manea	Director al IMSP IMU	12.12.2024	
1.2.	Verificat	Igor Maxim	Vicedirector medical	11.12.2024	
1.3.	Elaborat	Vovc Liviu	Responsabil de managementul calității serviciilor medicale	06.12.2024	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor prezentei instrucțiuni:

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
				4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției prezentei instrucțiuni:

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Ex. nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
							7
3.1.	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	Vicedirector medical	Igor Maxim		
3.2.	Aplicare	2	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Şef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	3	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.4.	Aplicare	4	UPU	Şef	Boris Leontii		
3.5	Aplicare	5	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Şef	Cobilețchi Serghei		
3.6	Aplicare	6	Secția reanimare	Şef	Crivorucica Veaceslav		
3.7	Aplicare	7	Secția Anestezioologie și Terapie Intensivă	Şef	Cobilețchi Srgiu		
3.8	Aplicare	8	Secția Hemodializă	Şef	Negru Rodica		
3.9	Aplicare	9	Secția anestezie și terapie intensivă 2	Şef	Boleac Diana		
3.10	Aplicare	10	Departamentul Clinic chirurgie	Şef	Gafton Victor		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea operațională nr.01/134 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind evaluarea și prevenirea pacientului care prezintă risc de cădere.	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.11	Aplicare	11	Secția chirurgie nr.1	Şef	Gafton Victor		
3.12	Aplicare	12	Secția chirurgie nr.2	Şef	Zaharia Sergiu		
3.13	Aplicare	13	Secția chirurgie nr.3	Şef	Vermeiuc Octavian		
3.14	Aplicare	14	Secția chirurgie traume asociate	Şef	Gagauz Ion		
3.15	Aplicare	15	Secția chirurgie vasculară	Şef	Culiuc Vasile		
3.16	Aplicare	16	Secția chirurgie OMF	Şef	Cebotari Mihai		
3.17	Aplicare	17	Secția urologie	Şef	Axenti Alin		
3.18	Aplicare	18	Secția ginecologie	Şef	Tihon Ludmila		
3.19	Aplicare	19	Secția endoscopie	Şef	Dolghii Andrei		
3.20	Aplicare	20	Secția chirurgie toracică		Guțu Serghei		
3.21	Aplicare	21	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Şef	Hîncota Duimитру		
3.22	Aplicare	22	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Şef	Zelenschi Victor		
3.23	Aplicare	23	Secția ortopedie și traumatologie nr.2	Şef	Croitoru Petru		
3.24	Aplicare	24	Secția ortopedie nr.1	Şef	Tocarcicu Petru		
3.25	Aplicare	25	Secția ortopedie nr.2	Şef	Chetaru Victor		
3.26	Aplicare	26	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Şef	Cemîrtan Veaceslav		
3.27	Aplicare	27	Secția microchirurgie	Şef	Calistru Anatol		
3.28	Aplicare	28	Secția chirurgia spinării	Şef	Ungureanu Victor		
3.29	Aplicare	29	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Şef	Andronachi Victor		
3.30	Aplicare	30	Secția neurochirurgie	Şef			
3.31	Aplicare	31	Secția oftalmologie	Şef	Sevciuc Rodica		
3.32	Aplicare	32	Secția Medicină Intervențională	Şef	Smolnițchi Roman		
3.33	Aplicare	33	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptologie și Boli interne	Şef	Zota Eremei		
3.34	Aplicare	34	Secția neurologie	Şef	Bălănuță Tatiana		
3.35	Aplicare	35	Secția neurologie BCV	Şef	Crivorucica Igor		
3.36	Aplicare	36	Secția epileptologie	Şef	Gorincioi Nadejda		
3.37	Aplicare	37	Secția boli interne	Şef	Grivenco Aliona		
3.38	Aplicare	38	Secția terapie intensivă „Stroke”	Şef	Cernobrov Dumitru		
3.39	Aplicare	39	Centrul Național de epileptologie	Şef	Chiosa Vitalie		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea operațională nr.01/134 IMSP Institutul de Medicină Urgentă Secția Managementul Calității serviciilor medicale
TITLU: PO privind evaluarea și prevenirea pacientului care prezintă risc de cădere.	

4. Scopul:

Scopul acestei instrucțiuni este de a stabili o metodă standard în ceea ce privește identificarea pacienților care prezintă un risc de cădere, luarea măsurilor cu privire la prevenirea căderilor și asigurarea siguranței pacienților.

Această instrucțiune include activitățile cu privire la identificarea pacienților care prezintă risc de cădere, evaluarea, luarea de măsuri cu privire la prevenirea căderilor, cât și îngrijirea pacienților.

5. Domeniul de aplicare a instrucțiunii respective:

Instrucțiunea dată se aplica în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă și cuprinde toate acțiunile realizate încă din luarea măsurilor cu privire la prevenirea căderilor și asigurarea siguranței pacienților.

Prevederile prezentei instrucțiuni se aplică de către tot personalul din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă desemnat cu responsabilități în activitățile respective.

6. Etapele implementării în practică a prevederilor prezentei instrucțiuni:

a. Se vor întreprinde următoarele măsuri fizice pentru prevenirea riscului de cădere al pacienților în interiorul spitalului:

i. Pe coridoare și în saloane nu vor fi amplasate obiecte de mobilier, aparate – instrumente și echipamente care ar putea bloca trecerea și care ar putea fi considerate un risc;

ii. Se va asigura montarea/pozitionarea cablurilor electrice și de telefon astfel încât acestea să nu prezinte un risc de cădere pentru pacienți;

iii. Se va asigura o iluminare suficientă atât pe timpul nopții cât și a zilei;

iv. În timpul activităților de curățenie în salonul pacienților și pe coridoare și în cazul în care se varsă lichide, se va amplasa un indicator cu avertismentul „**Podea umedă**”;

v. Indicatoarele de direcționare în caz de incendiu vor fi amplasate și planificate astfel încât să fie vizibile din orice unghi și din orice loc, iar ieșirile de urgență în caz de incendiu vor fi întotdeauna libere;

vi. Se va limita deschiderea ferestrelor;

vii. La grupurile sanitare și la baie vor exista mânere de susținere de care pacienții să se poată ține iar sistemul pentru chemarea asistentei va fi amplasat într-un loc accesibil.

b. În cazul în care există risc de cădere se vor aplica următoarele măsuri standard de prevenire:

i. Pacientul și familia acestuia vor primi instrucțiuni cu privire la măsurile de prevenire a căderii în incinta spitalului și vor fi încurajați în ceea ce privește participarea acestora la Îngrijire;

ii. Pacientului și familiei acestuia li se va prezenta secția unde urmează ca pacientul să fie internat;

iii. Soneria pentru chemarea asistentei trebuie să fie amplasată într-un loc accesibil pacientului și însoțitorilor acestuia li se vor acorda informații cu privire la folosirea și apelurile de urgență către asistentă în cazul în care este necesar ajutorul;

iv. Pacientului și familiei acestuia li se va face cunoscut faptul că este necesar ca pe perioada în care pacientul se află în pat, nivelul patului trebuie să fie la cea mai joasă înălțime;

v. Marginile de la pat vor fi ținute ridicate;

vi. Roțile de la brancardă, scaunul cu rotile și pat trebuie blocate;

vii. Se asigură ordine în salon, calea dintre pat și baie va fi lăsată liberă, se vor înălțura cablurile și materialele care pot bloca trecerea și de care pacientul se poate împiedica;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea operațională nr.01/134 IMSP Institutul de Medicină Urgentă TITLU: PO privind evaluarea și prevenirea pacientului care prezintă risc de cădere. Secția Managementul Calității serviciilor medicale
---	--

- viii. Telefonul și obiectele personale de care pacientul ar putea avea nevoie frecvent vor fi amplasate într-o poziție în care să se ajungă cu ușurință la acestea;
- ix. În timpul în care se face curățenie în camera pacientului trebuie să fie avertizați să nu calce până când podea nu se va usca și se informează asupra faptului că papucii folosiți de pacient nu trebuie să aibă talpa alunecoasă;
- x. Pacientului și/sau familiei acestuia li se va face instructajul cu privire la efectele adverse ale medicamentelor, care pot avea efect în ceea ce privește riscul de cădere al pacientului și cu privire la faptul că în caz de cădere complicațiile pot să se agraveze.

c. Evaluare și reevaluarea riscurilor de cădere se vor efectua aşa cum este descris în continuare:

i. La primirea pacientului în secție asistenta trebuie să evaluateze riscul de cădere al pacientului folosind „**Scala de evaluare a căderii Hendrich II**”. În funcție de gradul de risc se va stabili care va fi intervalul de repetare a evaluării;

ii. Pe perioada în care pacientul se află internat în spital se va reevalua riscul de cădere al pacientului în cazul unor intervenții chirurgicale care pot afecta starea generală de sănătate sau în cazul în care acestuia îi vor fi administrate medicamente care pot provoca creșterea riscului de cădere;

6.3.3. Pacientul va fi reevaluat în ceea ce privește riscul de cădere în urma transferului între secții și după ce este primit pe secție ori de câte ori este necesar;

6.3.4. Starea pacientului în ceea ce privește riscul de cădere trebuie să fie comunicată și celorlalți membrii ai echipei de îngrijire și personalul medical trebuie să fie informat asupra riscurilor și în ceea ce privește măsurile de prevenire;

6.3.5. Evaluarea riscului de cădere și intervențiile în acest sens vor fi evidențiate în documentația medicală respectivă;

6.3.6. Intervențiile corespunzătoare cu privire la evaluarea riscurilor vor fi planificate în conformitate cu „**Planul de îngrijire al pacientului care prezintă risc de cădere**”. (De exemplu; dacă riscul are legătură cu faptul că pacientul are tulburări de vedere se va asigura folosirea ochelarilor, o iluminare suficientă, butonul de apel necesită să fie amplasat într-un loc ușor accesibil, se va aranja mediul înconjurător, etc.);

6.4. În cazul pacienților care au căzut vor fi aplicate următoarele măsuri;

6.4.1. Pacientul va fi evaluat de către medic sau asistentă când încă nu s-a ridicat de la locul unde a căzut;

6.4.1.1. Vor fi identificate posibilele răniri sau leziuni și pacientul nu va fi ridicat până nu se asigură siguranța pacientului;

6.4.1.2. Pacientul va fi interrogat cu privire la dureri și în ceea ce privește rănirile posibile și se va asigura siguranța în jurul său;

6.4.2. În cazul în care nu există răni/leziuni care să împiedice mișcarea pacientului, acesta este ridicat și așezat în pat cu ajutorul celorlalți membrii ai echipei de îngrijire;

6.4.3. În cazul în care există răni/leziuni care să împiedice mișcarea pacientului, medicul va interveni corespunzător la locul accidentului și pacientul va fi evaluat în ceea ce privește necesitatea unor intervenții și examinări suplimentare. În funcție de complicațiile ce pot să apară medicul va stabili locul și durata monitorizării pacientului;

6.4.4. Semnele vitale necesită să fie verificate în conformitate cu protocoalele de asistență medicală; se va verifica drenajul sau cateterul dacă pacientul are aşa ceva și rezultatele vor fi evidențiate în documentația medicală respectivă;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea operațională nr.01/134 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind evaluarea și prevenirea pacientului care prezintă risc de cădere.	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

6.4.5. Trebuie evaluată securitatea mediului și în funcție de informațiile primite de la pacient și/sau de la înspectorii acestuia cu privire la modul în care a căzut pacientul se întocmește un raport completând documentația medicală respectivă;

6.4.6. Ceilalți membri ai echipei medicale vor fi informați cu privire la modul în care pacientul a căzut și starea acestuia;

6.4.7. După ce nevoile pacientului au fost duse la îndeplinire se înregistrează în Fișa medicală a bolnavului de staționar evenimentul cu privire la cădere, situațiile care au dus la cădere, intervențiile efectuate și măsurile de protecție care au fost luate și se reevaluează riscul de cădere și se întocmește un nou plan de îngrijire.

7. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

7.1. Medici, asistente medicale și tot personal medical sunt responsabili pentru îndeplinirea acestei instrucțiuni.

7.2. Responsabilul de proces – Președintele Consiliului Calității (CC):

- elaborează/revizuește/retrage instrucțiunea;
- coordonează aplicarea procedurilor de asigurare și evaluare a calității;
- gestionează elaborarea instrucțiunilor de lucru.

7.3. Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

- aprobă instrucțiunea dată.

7.2. Vicedirectorul medical:

- impune aplicarea în practică a instrucțiunii respective;

8. Cuprins:

Numărul componenței în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componenței din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabilitelor de elaborare	2
3	Lista responsabilitelor la care se difuzează ediția	2-3
4	Scopul procedurii	4
5	Domeniul de aplicare	4
6	Etapele implementării în practică a prezentei instrucțiuni	4
7	Măsurile standard de prevenire a căderii	4
8	Evaluarea și reevaluarea riscurilor de cădere	5
9	Măsurile întreprinse în caz de cădere a pacientului	5
10	Responsabilități	6
11	Cuprins	6